

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoE/104/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8307209204
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Magdaléna Želinská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8307209204.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného Slovenská konsolidačná, a.s., Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005 (pôvodne Slovenská republika- Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, 9. mája 1, Banská Bystrica), proti povinnému S. U., bytom O. X, S., v konaní o vymoženie pohľadávky vo výške 66,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 8Er/709/2007-18 zo dňa 7. augusta 2012 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o zastavení exekúcie.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením pripustil zmenu účastníkov konania tak, že do konania namiesto doterajšieho oprávneného Slovenská republika - Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici vstupuje ako oprávnený Slovenská konsolidačná, a.s., exekúciu zastavil a súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi, PhD. náhradu trov exekúcie nepriznal.

Výrok o pripustení zmeny účastníkov konania odôvodnil tým, že mal za preukázané, že v danom prípade došlo k hmotnoprávnemu postúpeniu uplatnenej pohľadávky, preto bolo do konania potrebné pripustiť skutočného hmotnoprávného držiteľa pohľadávky. Vo vzťahu k zastaveniu exekúcie konštatoval, že rozhodnutie, na základe ktorého bolo vydané poverenie a vedie sa exekúcia, nadobudlo vykonateľnosť dňa 28.09.2006, teda trojročná prekluzívna lehota určená na výkon rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) uplynula dňa 28.09.2009. Po tomto dátume nie je možné ďalej pokračovať v exekúcii, pretože exekučný titul stratil ex lege vykonateľnosť, teda sa stal právne neúčinným. Zákon č. 298/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.09.2008 vypustil znenie § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch, v zmysle ktorého rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie. Prechodné a záverečné ustanovenia zákona č. 298/2008 Z. z. rovnako ani zákon o priestupkoch, neupravujú právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Súd prvého stupňa preto na daný právny vzťah aplikoval ústavnú zásadu, že trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Daný právny vzťah vznikol za účinnosti zákona o priestupkoch, kedy zákon určoval tzv. 3-ročnú lehotu určenú na jeho vykonanie, resp. zaplatenie, pričom neskorší zákon nie je pre páchatel'a priaznivejší, nakoľko by týmto nedošlo k uplynutiu prekluzívnej lehoty, a preto by sa muselo pokračovať v exekúcii, čo nie je pre páchatel'a priestupku výhodnejšie. Preto súd prvého stupňa na daný vzťah aplikoval ustanovenie § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch v znení účinnom v čase vydania exekučného titulu. O trovách exekúcie rozhodol tak, že súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil a ostatní účastníci nemajú právo na ich náhradu.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o zastavení exekúcie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Uviedol, že vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení zákona o priestupkoch upravujúcich situáciu, kedy bol exekučný titul vydaný pred dňom 01.09.2008 a posledný deň lehoty na vymáhanie pohľadávky uplynul po 01.09.2008, je nevyhnutné vykladať ustanovenie § 88 zákona o priestupkoch tak, že ak trojročná prekluzívna lehota podľa ustanovenia § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch v znení účinnom do 31.08.2008 uplynula pred dátumom 01.09.2008, je tu dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku, ale v prípade, ak táto lehota uplynula po dátume 01.09.2008, nie je možné postupovať v zmysle ustanovenia § 57 Exekučného poriadku a zastaviť exekúciu. V zmysle zákona sa pri časovom strete dvoch právnych predpisov novou právnou úpravou spravujú aj vzťahy založené zrušenou normou. Bez existencie osobitného zákonného zmocnenia nie je možné aplikovať právnú normu, ktorá v čase rozhodovania už nie je platná. Nakoľko novela nerieši stav stretu časovo rozdielnych predpisov, právne účinky novelizovaného ustanovenia § 88 zákona o priestupkoch sa od 01.09.2008 vzťahujú aj na právne vzťahy založené v minulosti. Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril súdny exekútor, ktorý s odvolaním oprávneného plne súhlasí.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam oprávneného na doplnenie uvádza, že tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa a ako to uviedol aj sám oprávnený v odvolaní, zákonom č. 298/2008 Z. z. bolo s účinnosťou od 01.09.2008 zrušené ustanovenie § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom prechodné ustanovenia tejto novely neupravujú posudzovanie prekluzívnej lehoty, ktorá začala plynúť pred uvedeným dňom.

V danej veci bolo potrebné vyriešiť otázku, ako postupovať v prípade, ak prekluzívna doba začala plynúť podľa skoršieho právneho predpisu a v čase jeho platnosti sa plynutie ešte neskončilo.

Odvolací súd má za to, že v danom prípade, ak nový zákon neobsahuje prechodné ustanovenie, upravujúce plynutie prekluzívnej doby, ktorá síce začala plynúť pred účinnosťou zákona č. 298/2008 Z. z., ktoré ale do účinnosti tohto zákona ešte neuplynula, skončenie prekluzívnej doby sa spravuje zákonom platným v čase, kedy bol exekučný titul vydaný. Pokiaľ bolo rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom vydané podľa právneho predpisu v znení účinnom v čase jeho vydania, je potrebné aj lehotu, do ktorej je toto rozhodnutie možné vykonať - ako vlastnosť exekučného titulu - posudzovať podľa právnej úpravy upravujúcej jej plynutie v dobe vydania exekučného titulu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. Snj 84/02 vyslovené v skutkovo a právne analogickej veci. Najvyšší súd v predmetnom stanovisku uvádza, že pre oblasť práva verejného, osobitne pre oblasť správneho trestania,

novšia právna norma, ktorej účinky sú pre jej adresáta výhodnejšie, platí spätne aj na také prípady konania adresáta, ktoré by predchádzajúca právna úprava posudzovala prísnejšie, prípadne spôsobom pre adresáta nevýhodnejším. Za takýchto okolností nerozhoduje, že retroaktivita právnej normy nie je v nej výslovne uvedená a právne pomery adresáta právnej normy sa budú spravovať novším právnym predpisom, ak je pre neho výhodnejší. Ak však novšia právna norma obsahuje právnu úpravu, podľa ktorej by situácia bola pre jej adresáta nevýhodnejšia, platí v tomto prípade v rámci posudzovania otázok správneho trestania všeobecne platná zásada zákazu retroaktivity právnej normy. Uplatnenie tejto zásady má za následok, že orgán musí aplikovať právny predpis, ktorý je pre adresáta výhodnejší. Situácia adresáta právnej normy sa teda nemôže v dôsledku nedostatku právnej úpravy zhoršiť a v prípadoch, v ktorých nie je v zákone upravená jeho spätná účinnosť, nemôže sa správny orgán riadiť novším právnym predpisom, platným v čase jej rozhodovania, ak je nová právna úprava pre jej adresáta nevýhodnejšia. Porušenia zákona sankcionované ukladaním osobitného druhu poplatku, penále alebo pokutami preto patria do oblasti správneho trestania, preto aj dôsledky z nich vyplývajúce je potrebné posudzovať podľa zásad platných pre správne trestanie a plynutie lehôt treba počítať podľa právneho stavu platného v čase, kedy došlo ku konaniu odôvodňujúcemu sankčný postih. Práve vzhľadom na túto skutočnosť začínajú plynúť a až do ich skončenia bežia lehoty podľa práva platného v čase, kedy lehoty začali plynúť. Ak sa právna úprava premlčania zmení v čase, kedy už premlčacia lehota začala plynúť, môže sa nový právny predpis použiť na už začaté plynutie premlčacích lehôt len vtedy, ak to zákon výslovne ustanovuje alebo ak je to pre účastníka výhodnejšie. Iný postup by mal za následok právnú neistotu a nezodpovedal by všeobecne platnej zásade trestania, upravenej v článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Túto zásadu treba použiť aj na prípady správneho trestania.

Na základe uvedeného Správne kolégium uzavrelo, že právo správneho orgánu vymáhať poplatok za nesplnenie ohlasovacej povinnosti, pokuty a penále podľa predpisov o sociálnom zabezpečení sa premlčuje v lehotách vyplývajúcich z právneho predpisu, platného v čase, kedy jej právo vzniklo, pokiaľ úprava premlčacích lehôt nie je podľa nového právneho predpisu pre účastníka výhodnejšia.

Zákon č. 298/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov vo vzťahu k plynutiu lehoty na vymáhanie blokovej pokuty preto nemožno použiť v tých prípadoch, kedy lehoty začali plynúť podľa právneho predpisu, t. j. zákona č. 372/1990 Zb., v znení účinnom do 31.08.2008.

Odvolačný súd zároveň konštatuje, že nevidí dôvod na odklon od záverov, vyslovených v predmetnom stanovisku, v ktorom Najvyšší súd SR ďalej uvádza, že použitie ustanovení novšieho zákona o plynutí premlčacích lehôt je potrebné vyvodiť výkladom. Pri výklade uvedených zákonných ustanovení nemožno vynechať ani požiadavku právnej istoty. Jej uplatnenie však znamená možnosť predvídať rozhodnutia štátneho orgánu, teda aj orgánu verejnej správy v konkrétnej veci. Vyžaduje si stabilitu základných princípov právneho systému, plné rešpektovanie nadobudnutých práv a zásad neretroaktivity, t. j. aby právne normy pôsobili do budúcnosti a nie do minulosti (spätne) a aby sa právne pomery zásadne spravovali právom platným v čase, v ktorom vznikli. Tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že s protiprávnym úkonom, ktorý bol urobený za rovnakých právnych aj skutkových okolností, musí právo spájať rovnaké účinky, pokiaľ neposudzuje protiprávnosť činu pre toho, kto sa porušenia práva dopustil, spôsobom výhodnejším.

Na základe vyššie uvedeného možno preto v danom prípade konštatovať, že aplikácia Zákona o priestupkoch v znení účinnom od 01.09.2008 je z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty pre povinného, ktorý porušil právnu povinnosť nevýhodnejšia, lebo umožňuje trestanie v dlhšej lehote, ako predchádzajúca právna úprava. Z tohto dôvodu je v predmetnej veci potrebné aplikovať právnu úpravu,

ktorá je pre povinného výhodnejšia, a tou je právna úprava zákona o priestupkoch účinného v čase vydania exekučného titulu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje odvolacie námietky oprávneného za nedôvodné, preto uznesenie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zastavení exekúcie v súlade s ustanovením § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.